

Referat från Iduns och PROs gemensamma frågestund med politiker.

Den traditionella gemensamma frågestunden med Danderyds politiker inför valet gick av stapeln en vacker sommardag torsdagen den 18 augusti 2022. Kommunen hade välvilligt ställt det s.k. torget i Mörby centrum till förfogande. Moderator för mötet var den för oss alla äldre välkände radiokommentatorn **Ulf Elfving**, som med stor bravur genomförde utfrågningen. Representanter från samtliga i kommunfullmäktige representerade partier svarade på de på förhand utskickade frågorna. Därefter avslutades mötet med fria frågor från allmänheten.

De inbjudna politiska partiernas representanter presenterade sig enligt följande:

Anette Jellve (S), ledamot av KF, ordförande i arbetarekommunen

Carolyn Robson, (MP), ledamot av KF och socialnämnden, jurist

Birgitta Lindgren (L), gruppleddare i KF, och socialnämnden, ordförande i socialutskottet, ekonom

Kristin Eriksson (C), suppleant KF, gruppleddare i Byggnadsnämnden, geolog och egen företagare

Carina Erlandsson (M), ledamot av KF, ordförande i socialnämnden och kommunala pensionärsrådet (KPR).

Joachim Gahm (KD), Finansman

Eva Bergman (SD). Ledamot av Kommunfullmäktige, IT-kommunikatör

Samtliga partier företrädde i nuvarande fullmäktige.

Samtliga deltagare hade två minuter var att svara på respektive fråga och tiderna kontrollerades noga av en sträng Gabriella Zaunders och de respekterades också.

Frågor och Svar:

Fråga 1. Vilka satsningar kommer ert parti att driva för oss äldre under nästa valperiod?

Svar: S: Kultur- och rörelsefrämjande aktiviteter, mer tid i hemtjänsten, läsoplevelser

MP: Påminde om att den kommunala hemtjänsten lades ner under valperioden, trots protester. Likaså röstades MP:s förslag om äldrenämnd och äldreombudsman ner. Viktigt med trygga äldre och trygga anhöriga. Det är ett kommunalt ansvar. Ökat medborgarinflytande och aktiviteter.

L: Hänvisar till partiets nestor, Barbro Westerholm. Fasta omsorgskontakter. Team runt varje person på sitt eget språk. Läkarfunktionen viktig. Kost och medicin skall följas upp. Även balans, vilket lätt kan resultera i fallolyckor. Trygghetsboende i första hand i Enebyberg.

C: Tog upp kvarteret Kabbelekan, d.v.s. f.d. Solgården. Fel att bygga radhus där i stället för vård- och omsorgsboende. Vill också stoppa att pensionärsradhusen i Djursholm försvinner. God och näringsrik mat på äldreboendena. Värna biblioteken. Fortsätt utbildna personal på äldreboendena, speciellt undersköterskorna.

M: Tre viktiga frågor:

1. Utveckling av hemtjänsten eftersom många väljer att bo kvar hemma.
2. Utveckla trygghetsboenden (Kevinge redan beslutad).
3. Ofrivillig ensamhet. Sällskap vid måltider

På fråga från moderator att den kommunala hemtjänsten avvecklats. Utveckla? konstaterade M att vi ju inte har någon kommunal hemtjänst men att de privata är med på tåget. Det finns pengar till det.

KD: Vill bygga 65+ boenden. Lägenheter på 100-120 m² centralt vid Djursholms torg och på Kabbelekan. Särskilda boenden är bra men ska moderniseras med möjlighet till gymnastik och ny teknik. Ingen Danderydsbo skall behöva bo på äldreboende i en annan kommun.

SD: Fler tillsvidareanställda, inte så många vikarier. Många kan inte tillräckligt svenska. Trygghetsboenden. Viktigt att de boenden som finns rustas upp och behålls. Dåligt betalt för de yrkesgrupper som behövs. Svårt finna personal.

Fråga 2. Idag är det över tjugo år sen det byggdes ett vård- och omsorgsboende i Danderyd och trettio år sen det byggdes ett seniorboende. Kommunen har för närvarande inget eget korttidsboende/avlastningsboende. Vad vill ert parti göra åt detta?

Svar: S: Viktigt med avlastningsboende i kommunen. I övrigt bevara och rusta upp det som finns.

MP: En hjärtefråga. Beklagligt att den kommunala hemtjänsten lades ner. Vi måste definiera vad vi pratar om i lagens mening. Vad är ett trygghetsboende? Vad är ett seniorboende? Vad är biståndsbedömt? Enbart ett spel med ord? Inga nya bostäder har tillkommit.

L: Vård- och omsorgsboende görs inte på kort tid. Ginnungagap befinner sig äntligen i bygglovsskede. Hemsö planerar vård- och omsorgsboende med 60 platser i det planerade patienthotellet vid Danderyds sjukhus. Bra med nära till läkarvård. Trygghetsboenden.

C: Ginnungagap drog ut på tiden alldeles för långt. Viktigt med bra entreprenör. Vård- och omsorgsboende på Solgårdstomten. Där är soligt, vackert, lätt att ta sig dit och därifrån. Skall drivas i egen regi. Reservera korttidsboenden på vård- och omsorgsboenden.

M: Sorg att det inte finns korttidsboenden i kommunen. Bygglov är på väg att beviljas. Någon skall driva. Vi får ha tålamod.

Moderatorn undrade varför det inte byggts tidigare. Moderatorerna har ju regerat sedan hedenhös och publiken undrade om det bara är Huddinge och Upplands Väsby som gäller.

KD: De senaste 20-30 åren har kraven ökat markant. Krångliga byggregler.

SD: Det kommer att ta lång tid. Det bör utredas. Hur många behövs?

Fråga 3. På vilket sätt tycker ni att kommunen skall stödja pensionärsorganisationerna under nästa mandatperiod för det viktiga arbete de utför. Hur arbetar ert parti för fler möteslokaler för seniorer i Danderyd?

Svar: S: Pekar på kommunala pensionärsrådet, KPR

MP: Möteslokaler lades ner i Djursholm redan före pandemin. Andra lades ner på grund av pandemin. Viktigt för pensionärer att få information. Borde vara en i varje kommun. Vi behöver en äldreombudsman.

L: Flera pensionärsorganisationer har lokaler i Kevinge. De är subventionerade. Lokalen i Djursholm lades ner på grund av brandmyndigheterna. Röda korset har startat upp mycket i Djursholm.

C: Biblioteken viktiga. C protesterade mot nerläggningen av Träffpunkten i Djursholm. Ev. kan näringslivet bidra, med café t.ex.

M: Vänd på frågan. Vi har använt oss av pensionärsorganisationerna, inte bara Idun och PRO utan en massa andra föreningar också.

KD: Golf, promenader etc.

SD: Kommunala pensionärsrådet, KPR, kan utvecklas: som remissinstans och som information från Socialnämnden t.ex.

Här byter vi ordningsföljd!

Fråga 4. Ensamhet är för många ett stort problem. Vilka förbättringar/insatser är ditt parti beredd att medverka i, för att motverka ensamheten för seniorerna i Danderyd?

Svar: SD: Träffpunkt Enebyberg är viktig. Djursholm lades ner men Röda korset har tagit över. Hemtjänsten måste utvecklas så att de har tid att stanna kvar längre.

KD: Föreningarna är viktiga. Öka personaltätheten. Ge tid för att dricka kaffe. Kostar dock pengar.

M: Enklaste och bästa lösningen är inte genom förhandlingsbord. Frågan är mycket större. Sorgligt att man är ensam, fast man bor tillsammans.

C: Närstående är viktigast, inte personal. Tacksam för bra idéer. Finns ingen formel.

L: Beror på den enskilda individen. Alla vill inte ha kontakt med sina anhöriga. Man ska ha respekt för att alla inte vill ha kontakt.

MP: Vi har velat ha en äldreombudsman. Återigen en fråga om definitioner. Hur definierar man äldre? 65+ eller... Vad är biståndsbedömt trygghetsboende? Servicehuset tog man bort för seniorboende, nu ingen service benämnt Trygghetsboende. Följ lagen i stället. Vad är syftet?

S: Det behövs olika typer av boenden. Anhöriga har inte tid alla tider på dygnet. Hemtjänsten måste få mer tid.

Fråga 5. Vad kan ert parti göra för att förbättra trafiksituationen för seniorer? Många seniorer upplever otrygghet p.g.a. cyklister, elsparkcyklar, dålig snöröjning på vintern etc.

Svar:

SD: Snöröjningen! Cykelbanorna blir plogade först. Bör göras även för gångtrafikanter. Elsparkcyklar slängda överallt. Borde inte få ligga på gångbanorna. Cyklister som cyklar för nära.

KD: Äldre som kör bil. Guppen är svåra att se. Ta bort hälften!

M: Som f.d. ordförande i tekniska nämnden: Ingen nyhet. De pengar finns inte som kan bota ett uruselt beteende. Hänsyn bortglömt i trafiken. Tråkigt. Ingen politisk lösning. Misströstar.

C: Vi har lagt en motion i fullmäktige. Man måste börja med att se till att välja ut det värsta i sina områden. Is och svallis. Avled vatten, ta bort buskar, salta. Räcker inte att bara sanda. Inga sparkcyklar i kommunen. Sparkcykelfria zoner på gator och torg. Motionen är ännu inte besvarad.

L: Det ankommer på individen hur man betar sig. Separerade gc-vägar. Inga elsparkcyklar. Fler poliser.

MP: 2014 antogs en ny cykelplan. Saknade äldreperspektiv, trygghet och konsekvensanalys. Rullatorer, rullstolar. Separata cykel- och gångvägar tillräckligt breda, saltsopa inte bara cykelvägarna utan även gångbanorna.

S: Separata gång- och cykelvägar. Elsparkcyklar inget vi förordar. Bör finnas avställningsplatser. Gångbanorna i första hand. Vår motion om gratis broddar avslogs.

Ordet är fritt för allmänheten

Mötet besöktes av 100-talet åhörare, som fick komma till tals den sista kvarten av mötet.

Fråga **Vi trivs på Stocksunds torg. Nu vill L förnya torget. Det vill vi inte.**

Kommentar från Birgitta Lindgren (L): Men service saknas i dag.

Replik från frågeställaren: Vi klara oss utan Systemet och banken. Föreståndaren på Idalagården utomordentligt bra.

Kommentar från Kristin Eriksson (C): Vi vill inte bygga på Stocksunds torg. Skall vara just lilla Stocksunds torg!

Kommentar **Vill slå ett slag för kyrkan i Danderyd**, den gör jättemycket för pensionärerna. Danderyds kommun är jämfört med andra kommuner väl rustat för oss seniorer.

Fråga **Kommer parkeringen vid norra Mörby Centrum att försvinna efter att valstugorna tagits bort?**

Svar: Ja. Del av utvecklingen av Mörby Centrum. Trottoaren borttagen sedan 4 år.

Replik från Moderator: Chock att den kommer att försvinna för oss som inte lärt oss hitta i Parkeringshuset.

Replik från L: Det går att parkera på OK-tomten.

Fråga **Varför finns ingen hörselslinga i denna lokal? Ventilationen?**

Svar: Tas upp på nästa KPR

Fråga **Stopp för ytterligare flerfamiljshus på villatomt i Inverness. Var finns en demokratisk anständighetsnämnd. Nu räcker det.**

Kommentar:

MP: Nu

M: Passar

C: Alldeles för storskaligt. Inverness definitivt fullbyggt, Danderyd likaså. Företag som tjänar pengar på att bygga flerfamiljshus på villatomter. Tjänar pengar på kringboendes bekostnad. Förstör småskalighet.

KD: Instämmer med C. Danderyd färdigbyggt utom för pensionärer.

SD: Instämmer. Det blir en dominoeffekt.

S: Ligger inte inom socialnämnden, men även vi tycker att Inverness är färdigbyggd.

Fråga **Får seniorradhusen i Enebyberg finnas kvar eller inte?** Det är ett fantastiskt boende. Har bott i 17 år. Vi äldre gillar det. Nu är budgeten nollställd. Vad ger det för signaler? Före påsk kom M med pamflett att rusta och kvalitetssäkra radhusen. Nu är budgeten 0. Vad kan vi tro? Husen är inte så dåliga som sägs. Samhällsekonomiskt vansinne.

Kommentar:

MP: Veckan före påsk blev det ramaskri. Vid sittande möte. Man skrämmer upp alla och talar om eftersatt underhåll. Frågan har hanterats oanständigt. Talar om trygghetsboende i Enebyberg.

Svar M: Tror att många kommit hit för just den frågan. Det har varit många turer. Vad är en kommuns uppgift? Inte att tillhandahålla lägenheter för normala friska pensionärer! Trygghetsboenden är så mycket mer. Ett vanligt radhus var som helst.

Trygghetsboende skall vara nära kommunikationer, service.....

Vartenda radhus skall inte bort och de som bor där ska få vara kvar. Inte en kommunal angelägenhet.

Svar C: Förstår oron. Bostäderna har varit hotade länge. Vi har kämpat för att de inte ska säljas ut. Danderyd har ju inte egna bostäder. De är en rest från tidigare. Skall inte säljas ut. Lägg ner frågan.

Svar S: Skall inte rivas utan renoveras. Trygghetsboende skall tittas på.

Svar SD: Radhusen skall renoveras och behållas. Trygghetsboende! Man måste planera långt i framtiden. Man kanske börjar i radhus och sedan i trygghetsboende. Fel att prata om kommunens kärnverksamhet. Vi gör mycket annat som inte är kärnverksamhet.

Svar M: Det är fråga om 76 radhus. Förstår att de som bor där vill bo kvar. De flesta som står i kö vill på i Kevinge. Prioritera kommunens resurser. Trygghetsboende är en form de flesta önskar.

Svar MP: Tar tid. 15 års kö.

Kommentar: Frågan är väldigt viktig för oss äldre. Friska pensionärer – vad är det? Flera har rullatorer, hemtjänst etc. ”endast systemet saknas”. Förstadium innan trygghetsboende. Fantastiskt.

Fråga från PRO: Lärkängens fritidsgård, dvs gamla grafiklekis, har inte underhållits. Den är så möjlig att PRO inte kan vara kvar utan flyttar ut i oktober. Kommunens, som sköter fastigheten, skall reparera.

Svar M: Svar kommer på KPR

Avslutning:

Moderator: Vad har vi missat?

Svar M, Carina Erlandsson: Vi är överens om väldigt mycket. Översiktsplanen tar hänsyn till äldre och funktionshindrade. Ni har förvisso lyssnat på oss men vi vill att ni skall ta mer hänsyn till oss.

Moderator: Miljön har inte talats så mycket om. Vill vi ha vindsnurror på våra ängar?

Svar KD: Gärna solpaneler!

Vid pennan
Anita Enflo